

Til lovforslag nr. L 198

Folketinget 2018-19

Betænkning afgivet af Udvalget for Landdistrikter og Øer den 10. april 2019

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Justering af tilskudsordning til nedsættelse af færgetakster for personbefordring til og fra visse øer og etablering af en særlig godsordning for Mandø)

[af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og indenrigsministeren har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stilte ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af økonomi- og indenrigsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Justering af tilskudsordning til nedsættelse af færgetakster for personbefordring til og fra visse øer, etablering af særlig godsordning for Mandø og adgang til at yde støtte ved et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge)«.

[Konsekvensændring som følge af adgang til at yde støtte ved et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge til brug for kommuner med små øer]

Til § 1

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 21 b, stk. 9, der bliver stk. 11, ændres »stk. 8« til: »stk. 10«.

[Lovteknisk ændring]

3) I det under nr. 4 foreslåede § 21 c, stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2«.

[Lovteknisk ændring]

4) Efter den under nr. 4 foreslåede § 21 c indsættes:

»§ 21 d. Økonomi- og indenrigsministeren kan yde støtte til driftsselskabet bag en afløserfærge til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge, som er under udvikling i samarbejde med Færgesekretariatet.

Stk. 2. Støtte ydes i form af tilskud.

Stk. 3. Støtte til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge kan ydes i perioden 2022-2026 inden for en samlet ramme på maksimalt 15 mio. kr.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren fastlægger de nærmere betingelser for ydelse af støtte til at dække et eventuelt driftsunderskud i en aftale med driftsselskabet bag afløserfærgerne.«

[Adgang til at yde støtte til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge til brug for kommuner med små øer]

Til § 2

5) Stk. 1 affattes således:

»Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019, jf. dog stk. 2.«

[Undtagelse fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt]

6) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. § 21 d i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner som indsat ved denne lovs § 1, nr. 4, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

[Særskilt ikrafttrædelsestidspunkt for bestemmelse om adgang til at yde støtte til en afløserfærge]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ved ændringsforslag nr. 4 er der stillet forslag om nye bestemmelser i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som indebærer, at lovforslagets titel og så skal ændres.

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 2

Der er tale om en teknisk ændring, som følge af at § 21 b, stk. 9, der bliver stk. 11, indeholder en henvisning til stk. 8, der bliver stk. 10.

Til nr. 3

Der er tale om en teknisk ændring, som følge af at den foreslåede § 21 c, stk. 4, rettelig skal indeholde en henvisning til stk. 2 i stedet for stk. 3.

Til nr. 4

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 2. november 2018 indgået en politisk aftale om justering af tilskudsordningerne til nedsættelse af færgetakster for personbefordring og godstransport på ikke-statslige færgeruter til og fra visse øer.

Som led i aftalen er der enighed om, at staten yder en garanti på samlet 15 mio. kr. i perioden 2019-2022 til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en standardfærge, som er under udvikling i regi af Færgesekretariatet, til brug som afløserfærge for kommuner med små øer.

Udviklingen af en afløserfærge sker i samarbejde med Færgesekretariatet, som er etableret af de 18 kommuner med små øer. Det er Færgesekretariatets vurdering, at det af hensyn til finansieringen af afløserfærgen er nødvendigt at have mulighed for at kunne få dækket et eventuelt driftsunderskud i en opstartsperiode.

Afløserfærgen vil blive bygget og ejet af et privat selskab med kommercielle interesser. Dette ejerselskab vil leje afløserfærgen ud til et selvstændigt driftsselskab, der skal varetage den kommercielle drift af afløserfærgen med henblik på at opnå en indtjening, som kan dække driftsudgifterne, herunder hyrebetalingerne til ejerselskabet.

Forslaget om adgang til at yde støtte til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge skal ses i forlængelse af tilskudsordningerne til nedsættelse af færgetakster for godstransport og personbefordring til og fra visse øer.

Det overordnede formål med både tilskudsordningerne og forslaget om adgang til at yde støtte til en afløserfærge er at sikre vækst og udvikling i hele Danmark.

En mere driftssikker og stabil færgebetjening af de små øer er en vigtig forudsætning for at skabe vækst og udvikling i lokalsamfundene og dermed for at styrke grundlaget for helårsbeboelse på øerne.

Med afløserfærgen får landets 18 kommuner med egne øer mulighed for leje en færge, hvis deres egen færge er ude af drift, f.eks. når den faste færge skal til eftersyn og dokning på værft. Afløserfærgen kan bidrage til en mere driftssikker, mere stabil og billigere færgebetjening af øerne. Herudover kan afløserfærgen bl.a. anvendes til reservefærge i højsæsonen og ved efteruddannelse af navigatører. Afløserfærgen bygges med udgangspunkt i et standardkoncept, som den enkelte kommune kan anvende, når kommunen skal have udskiftet sin faste færge.

Der er på den baggrund tilvejebragt en reserve på Økonomi- og Indenrigsministeriets paragraf på finansloven for 2019 med 3 mio. kr. årligt i 2019-21 og 6 mio. kr. i 2022 til at dække et eventuelt driftsunderskud i forbindelse med en standardfærge/afløserfærge.

Det er hensigtsmæssigt at tilvejebringe en hjemmel i Økonomi- og Indenrigsministeriets lovgivning, som giver økonomi- og indenrigsministeren bemyndigelse til at yde støtte i form af et tilskud til driftsselskabet bag afløserfærgen til dækning af et eventuelt driftsunderskud og herefter fastlægge de nærmere betingelser herfor i en aftale med driftsselskabet.

Det er på nuværende tidspunkt forventningen, at afløserfærgen tidligst kommer ud at sejle ultimo 2020. På den baggrund vil det være hensigtsmæssigt at forskyde gyldighedsperioden, således at der afsættes 3 mio. kr. årligt i perioden 2022-2026 til at dække et eventuelt driftsunderskud for regnskabsårene 2021-2025. Den samlede økonomiske ramme på 15 mio. kr. er således uændret i forhold til den politiske aftale.

Den konkrete udmøntning af initiativet indebærer, at der skal indgås en public service-kontrakt mellem økonomi- og indenrigsministeren og det private driftsselskab bag afløserfærgen om færgens afløser services til kommuner. Der kan være risiko for, at omkostningerne forbundet med opretholdelsen af afløsningsberedskabet i opstartsfasen ikke står mål med indtægterne. Derfor vil der i public service-aftalen indgå mulighed for en tidsbegrænset underskudsdekning, som vil blive implementeret i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler. Det indebærer bl.a., at det skal sikres, at der ikke gives overkompensation.

Støtten til at dække et eventuelt driftsunderskud ved en afløserfærge kan ikke overstige, hvad der er nødvendigt for at dække nettoomkostningerne i forbindelse med varetagelse af public service-opgaver, hvor afløserfærgen stilles til rådighed for kommuner med små øer på bestemte vilkår. Ved nettoomkostninger forstås indtægter fratrukket omkostninger, herunder en rimelig forrentning og afskrivninger.

I den konkrete aftale mellem økonomi- og indenrigsministeren og befragterselskabet vil der blive fastlagt vilkår for ydelse af støtte til dækning af et eventuelt driftsunderskud.

Til nr. 5

Ved ændringsforslag nr. 4 er der stillet forslag om nye bestemmelser i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som indebærer, at ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 1, også skal ændres.

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 6

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 2, fastsætter, at § 21 d træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Begrundelsen herfor er, at den foreslåede § 21 d giver mulighed for, at økonomi- og indenrigsministeren kan indgå en aftale med befragterselskabet bag afløserfærgen umiddelbart efter lovens vedtagelse. Der er blandt interessenterne bag færgeprojektet et ønske om at kunne underskrive en skibsbygningsaftale hurtigt, hvilket forudsætter, at finansieringen er på plads, herunder at økonomi- og indenrigsministeren kan yde støtte til at dække et eventuelt driftsunderskud i en opstartsperiode. I modsat fald kan projektet forsinkes.

Lovforslagets øvrige bestemmelser foreslås som hidtil at træde i kraft den 1. juli 2019, således at de nødvendige ændringer af de to bekendtgørelser på henholdsvis gods- og passagerområdet kan være på plads samtidig med lovens ikrafttræden.

Mette Hjermand Dencker (DF) Pia Adelsteen (DF) Tilde Bork (DF) Morten Marinus (DF) Henrik Brodersen (DF)

Susanne Eilersen (DF) Thomas Danielsen (V) Peter Juul-Jensen (V) fmd. Erling Bonnesen (V) Hans Christian Schmidt (V)

Anni Matthiesen (V) Carsten Kissmeyer (V) Villum Christensen (LA) Leif Mikkelsen (LA) Orla Østerby (KF)

Christian Rabjerg Madsen (S) Troels Ravn (S) Kaare Dybvad (S) Lea Wermelin (S) Malte Larsen (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) nfmd. Magnus Heunicke (S) Orla Hav (S) Henning Hyllested (EL)

Søren Egge Rasmussen (EL) Roger Courage Matthisen (ALT) Andreas Steenberg (RV) Karsten Hønge (SF)

Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 13. marts 2019 og var til 1. behandling den 28. marts 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og indenrigsministeren sendte den 9. januar 2019 dette udkast til udvalget, jf. ULØ alm. del – bilag 42. Den 13. marts 2019 sendte økonomi- og indenrigsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		